

Dr. SALİH OKTAR

**TÜRK CEZA KANUNUNDA
ÇOCUK DÜŞÜRTME VE
ÇOCUK DÜŞÜRME SUÇLARI
(TCK. m. 99-100)**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
SUNUŞ	XI
İÇİNDEKİLER	XIII
KISALTMALAR.....	XXI
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

Genel Bilgiler - Tarihsel Gelişim - İnsan Hakları Hukuku - Karşılaştırmalı Hukuk

§1. GENEL BİLGİLER	5
A. Temel Kavramlar	5
I. Çocuk Düşürtme ve Çocuk Düşürme	5
II. Gebeliğin Sona Erdirilmesi	8
B. Ceninin Hukuki Statüsü ve Ceza Hukukunca Korunması.....	10
I. Ceninin Hukuki Statüsü	10
II. Ceninin Ceza Hukukunca Korunmasının Temeli	11
1. Suç ve Ceza Politikası	12
a. Genel Olarak	12

b.	Çocuk Düşürmenin Suç Olmaktan Çıkarılması Yönündeki Görüşler	14
c.	Suç ve Ceza Politikasına İlişkin Taleplerin Dengelenmesi Görüşleri.....	20
aa.	Süreye Bağlı Çözüm	20
bb.	İndikasyona Bağlı Çözümlər.....	21
aaa.	Tıbbi Sebepler	21
bbb.	Embriyopatolojik Sebepler.....	22
ccc.	Hukuki - Ahlaki Sebepler	23
ddd.	Sosyal - Ekonomik Sebepler.....	24
C.	Konuya Değişik Açılardan Bakış.....	26
I.	Nüfus Planlaması.....	26
1.	Genel Olarak	26
2.	Nüfusa İlişkin Görüşler.....	27
3.	Dünya Nüfusu	30
4.	Türkiye Nüfusu	31
a.	Genel Olarak	31
b.	Türkiye Nüfusuna İlişkin Veriler.....	32
c.	Değerlendirme ve Görüşümüz	35
II.	Teolojik Yaklaşım.....	37
1.	Genel Olarak	37
2.	Musevilik	38
3.	Hıristiyanlık.....	38
4.	İslamiyet.....	40
5.	Hinduizm.....	42
6.	Budizm	43
III.	Ahlaki Yaklaşım	44
1.	Genel Olarak	44
2.	Mutlak Kuralcı Yaklaşım.....	46
3.	Yararcı Yaklaşım.....	46
4.	Erdem Ahlakı Yaklaşımı	47
5.	Değerlendirme.....	48

IV.	Tıbbi Yaklaşım.....	49
1.	İsteyerek Gebeliğe Son Verme	49
2.	İsteyerek Gebeliğe Son Verme Yöntemleri.....	50
V.	Sosyal ve Ekonomik Yaklaşım	51
§2.	TARİHSEL GELİŞİM.....	55
A.	İlkel Ceza Hukuku	55
I.	Çin Ceza Hukuku.....	55
II.	Mısır Ceza Hukuku.....	56
III.	Mezopotamya Uygarlıklarы Ceza Hukuku	56
IV.	Eski Yunan Ceza Hukuku.....	60
V.	Roma Ceza Hukuku.....	62
B.	Ortaçağ Ceza Hukuku	64
I.	Kanonik Ceza Hukuku.....	64
1.	Katolik Kilisesi	64
2.	Protestan Kilisesi	67
II.	Cermen Ceza Hukuku.....	68
C.	Yeni Zamanlar Ceza Hukuku	69
D.	Modern Ceza Hukuku	72
§3.	İNSAN HAKLARI HUKUKU	76
A.	Uluslararası Sözleşmeler.....	76
I.	Birleşmiş Milletler Sözleşmeleri.....	76
1.	Genel Olarak	76
2.	Kadının Yaşam Hakkı	77
3.	Kadının Sağlık Hakkı	78
4.	Kadının Eşitlik Hakkı ve Ayrımcılık Yasağı.....	82
5.	Kadının Bilimsel Gelişmelerden Yararlanma Hakkı...	86
6.	Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Haklarının ve İnsan Türünün Korunması Hakkında Antlaşma	86
II.	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	87
1.	Genel Olarak	87

2. Kürtaj ve Yaşam Hakkı.....	87
3. İŞkence ve İnsanlık Dışı Muamele Yasağı	101
4. Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması	102
5. Ayrımcılık Yasağı	103
6. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları.....	104
B. Uluslararası Bildirgeler	108
§4. KARŞILAŞTIRMALI HUKUK.....	109
A. Genel Olarak.....	109
B. Anglo Sakson Hukuku	112
I. İngiliz Ceza Hukuku.....	112
II. İrlanda Ceza Hukuku.....	114
III. Amerikan Ceza Hukuku	117
IV. Kanada Ceza Hukuku.....	119
C. Kıtâ Avrupası Hukuku	120
I. Alman Ceza Hukuku	120
II. İsviçre Ceza Hukuku	122
III. Avusturya Ceza Hukuku.....	125
IV. Fransız Ceza Hukuku	126
V. İtalyan Ceza Hukuku.....	127
VI. Belçika Ceza Hukuku	127
VII. Hollanda Ceza Hukuku.....	130
VIII. Portekiz Ceza Hukuku	131
IX. İspanyol Ceza Hukuku	132
D. Orta ve Doğu Avrupa.....	132
I. Polonya Ceza Hukuku	132
II. Romanya Ceza Hukuku	133
III. Rusya Federasyonu Ceza Hukuku.....	134

İkinci Bölüm

Türk Ceza Hukukunda Çocuk Düşürtme ve Çocuk Düşürme Suçları

§5. TARİHSEL GELİŞİM	135
A. Genel Olarak	135
B. Osmanlı Ceza Hukuku	135
I. İslam Ceza Hukuku Dönemi	135
II. 1858 Tarihli Ceza Kanunnamesi	139
C. Cumhuriyet Dönemi Ceza Hukuku	141
I. Genel Olarak.....	141
II. Yasak Dönemi (1923-1965).....	142
III. Geçiş Dönemi (1965-1983)	148
IV. Sınırlı Serbesti Dönemi (1983'ten Günümüze)	149
§6. ÇOCUK DÜŞÜRTME VE DÜŞÜRME SUÇLARI	152
A. Konuya İlişkin Yasal Düzenlemeler	152
I. Anayasal Temel	152
II. NPK ve İlgili Mevzuat	158
III. 5237 sayılı TCK.'da Çocuk Düşürtme ve Düşürme Suçları	159
B. Çocuk Düşürtme Suçları.....	159
I. Yasal Düzenleme	159
1. Çocuk Düşürtme Suçlarının Türleri.....	160
2. Suçla Korunan Hukuki Yarar.....	161
a. Ceninin Yaşam Hakkı	161
b. Gebe Kadının Yaşamı, Vücut Bütünlüğü ve Sağlığı	163
c. Üreme Özgürlüğü	165
d. Aile Birliğine Ait Varlık	166
e. Milletin Nüfusa İlişkin Menfaatleri, Irkin Bütünlük ve Devamlılığının Korunması	166
f. Değerlendirme ve Görüşümüz	170

3.	Fail.....	173
4.	Suçun Maddi Konusu ve Mağdur	175
II.	Maddi Unsur.....	178
1.	Genel Olarak.....	178
2.	Hareket.....	178
3.	Netice	184
4.	Nedensellik Bağı	187
III.	Hukuka Aykırılık Unsuru.....	190
1.	Genel Olarak.....	190
2.	Hukuka Uygunluk Sebepleri	190
a.	İlgilinin Rızası.....	191
aa.	Genel Olarak	191
bb.	Çocuk Düşürtme Suçlarında Rıza.....	193
cc.	Kadının Rızasıyla On Haftayı Aşmayan Gebeliğe Yetkili Hekim Tarafından Tıbbi Müdahaleyle Son Verme.....	196
dd.	Varsayılan Rıza	200
ee.	Velinin İzni; Vasinin ve Sulh Hakiminin İzni.....	200
ff.	Rızayı Sakatlayan Sebepler.....	202
gg.	Hekimin Aydınlatma Yükümü ve Rızaya İlişkin Hatası	204
b.	Zorunluluk Hali	205
aa.	On Haftayı Aşan Gebeliğe Tıbbi Zorunluluklarla Son Verme	206
bb.	Acil Hallerde Gebeliğe Son Verme	207
IV.	Manevi Unsur	209
V.	Suçun Özel Görünüm Şekilleri	211
1.	Teşebbüs.....	211
2.	İştirak.....	215
3.	İçtima.....	216
VI.	Suça Tesir Eden Nedenler	221
1.	Genel Olarak.....	221

2.	Kadının Beden veya Ruh Sağlığı Bakımından Zarara Uğraması.....	221
3.	Kadının Ölümü	222
4.	Yetkisiz Kimse Tarafından İşlenmesi.....	223
5.	Cezasızlık Nedeni (TCK m. 99/6)	224
VII.	Yaptırıım	229
C.	ÇOCUK DÜŞÜRME SUÇU	229
I.	Yasal Düzenleme	229
1.	Suçla Korunan Hukuki Değer	231
2.	Fail.....	233
3.	Mağdur	233
II.	Maddi Unsur.....	234
1.	Genel Olarak	234
2.	Hareket.....	234
3.	Netice ve Nedensellik Bağı.....	235
III.	Hukuka Aykırılık Unsuru.....	236
IV.	Manevi Unsur	236
V.	Suçun Özel Görünüm Şekilleri	237
1.	Teşebbü�.....	237
2.	İştirak.....	238
3.	İçtima.....	239
VI.	Yaptırıım	239
D.	Benzer Suçlarla Karşılaştırma	239
I.	Çocuk Öldürme Suçu (TCK. m. 82/ 1- e)	239
1.	Gebe Olduğu Bilinen Kadının Öldürülmesi Suçu (TCK. m.82/1-f)	243
2.	Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Kasten Yaralama ve Taksirle Yaralama Suçları.....	245
3.	Netice Sebebiyle Ağırlaşmış İşkence Suçu (TCK. m. 95/1-e, 2-e).....	248
§7.	CEZA YARGILAMASI HUKUKU	249

A. Soruşturma ve Kovuşturma Şartları.....	249
B. Görevli Mahkeme.....	249
C. Milletlerarası Ceza Hukuku	249
SONUÇ.....	251
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	261